പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 040

ശേഷ ഉവാച.

സേനാചരാ മഹാരാജ്ഞോ മഹാബലസമന്വിതാഃ .

സമാഗതാസ്തം പശ്യംതോ ഹയം രാമസ്യ ഭൂപതേഃ 1.

ക്വാ സാവശ്വഃ കേന നീതഃ കഥം വാ ദൃശ്യതേ ന സഃ .

കോ ഗംതാ യമപുര്യാം വൈ വാഹം ഹൃത്വാ സുമംദധീഃ 2.

വിലോകയംതസ്തന്മാർഗം യാവത്സേനാചരാ രഘോഃ .

താവത്പ്രാപ്തോ മഹാരാജോ മഹാസൈന്യപരീവൃതഃ 3.

പപ്രച്ഛ സേവകാൻസർവാൻകുത്രാശ്വോ മമ സാംപ്രതമ് .

ന ദൃശ്യതേ കഥം വാഹഃ സ്വർണപത്രസുശോഭിതഃ 4.

ഇതി തദ്വചനം ശ്രുത്വാ സേവകാസ്തേ ഹയാനുഗാഃ .

പ്രോചുർനാഥ മനോവേഗോ വാഹഃ കേനാപി കാനനേ 5.

ഹൃതോ ന ലക്ഷ്യതേ തസ്മാദസ്മാഭിർമാർഗകോവിദൈഃ .

തദത്ര യത്നഃ കർതവ്യോ ഹയപ്രാപ്തിം പ്രതി പ്രഭോ 6.

തേഷാം വചനമാകർണ്യ പപ്രച്ഛ സുമതിം നൃപഃ .

ശത്രുഘ്നഃ ശത്രുസംഹാരകാരീമോഹനരൂപധൃക് 7.

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

കോഽത്ര രാജാ നിവസതി കഥം വാഹസ്യ സംഗമഃ .
കിയദ്ബലം ഭൂമിപതേര്യേന മേഽദ്യ ഹൃതോ ഹയഃ 8.
സുമതിരുവാച.
രാജന്ദേവപുരം ഹ്യേതദ്ദേവേനൈവ വിനിർമിതമ് .
കൈലാസമിവ ദുർഗമ്യം വൈരിസംഘൈഃ സുസംഹതൈഃ 9.
അസ്മിന്വീരമണീ രാജാ മഹാശൂരഃ പ്രതാപവാൻ .
രാജ്യം കരോതി ധർമേണ ശിവേന പരിരക്ഷിതഃ 10.
യോഽസൗ പ്രലയകാരീ സ ആസ്തേ ഭക്ത്യാ വശീകൃതഃ .
ചംദ്രചൂഡഃ സ്വഭക്തസ്യ പക്ഷപാതം സൃജൻസദാ 11.
തസ്മാദത്ര മഹദ്യുദ്ധം ഗൃഹീതശ്ചേദ്ഭവിഷ്യതി .
യത്താഃ സംതഃ പ്രകുർവംതു രക്ഷണം കടകസ്യ ഹി 12.
ഏവം ശ്രുത്വാ സ ശത്രുഘ്നഃ സർവഭൂപശിരോമണിഃ .
സൈന്യവ്യൂഹം രചിത്വാസൗ തിഷ്ഠതി സ്മ മഹായശാഃ 13.
അഥ തം സുഖമാസീനം മംത്രയംതം സുമംത്രിണാ .
ആജഗാമ സ ദേവർഷിര്യുദ്ധകൗതുകസംയുതഃ 14.
തമാഗതം മുനിം ദൃഷ്ട്വാ ശത്രുഘ്നസ്തപസാം നിധിമ് .
അഭ്യുത്ഥായാസനേ സ്ഥാപ്യ മധുപർകമഥാർപയത് 15.
സ്വാഗതേന ച സംതുഷ്ടം നാരദം മുനിസത്തമമ് .
ഉവാച പ്രീണയന്വാചാ വാക്യവാദവിശാരദഃ 16.
ശത്രുഘ്ന ഉവാച.
മദീയോഽശ്വ കുത്ര വിപ്ര കഥയസ്വ മഹാമതേ .
ന ലക്ഷ്യതേ ഗതിസ്തസ്യ സേവകൈർമമ കോവിദൈഃ 17.
ശംസ തം യേന വാ നീതം ക്ഷത്ത്രിയേണ ച മാനിനാ .
കഥമത്ര ഹയപ്രാപ്തിർഭവിഷ്യതി തപോധന 18.
ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ ശത്രുഘ്നസ്യ സ നാരദഃ .
ഉവാച വീണാം രണയൻഗായന്രാമകഥാം മുഹുഃ 19.

നാരദ ഉവാച.

ഏതദ്ദേവപുരം രാജൻഭൂപോ വീരമണിർമഹാൻ .

തത്പുത്രേണ വനസ്ഥേന ഗൃഹീതസ്തവ വാജിരാട് 20.

തത്ര യുദ്ധം മഹത്ത്യേദ്യ ഭവിഷ്യതി സുദാരുണമ് .

അത്ര വീരാഃ പതിഷ്യംതി ബലശൗര്യസമന്വിതാഃ 21.

തസ്മാദത്ര മഹായത്നാത്സ്ഥാതവ്യം തേ മഹാബല .

രചയ വ്യൂഹരചനാം ദുർഗമാം പരസൈനികൈഃ 22.

ജയസ്തേ ഭവിതാ രാജൻകൃച്ഛ്രേണാസ്മാന്നൃപോത്തമാത് .

രാമം കോ നു പരാജീയാദ്ഭുവനേ സകലേ ഹ്യപി 23.

ഇത്യുക്ത്വാംതർദധേ വിപ്രോ നഭസി സ്ഥിതവാംസ്തതഃ .

യുദ്ധം സുദാരുണം ദ്രക്ഷ്യന്ദേവദാനവയോരിവ 24.

ശേഷ ഉവാച.

അഥ രാജാ വീരമണിഃ സർവശൂരശിരോമണിഃ .

പടഹം ഘോഷിതും സ്വീയേ പുരമധ്യേ മഹാരവമ് 25.

ആഹ്വയാമാസ സേനാന്യം രിപുവീരം മഹോന്നതമ് .

കഥയാമാസ ച ക്ഷിപ്രം മേഘഗംഭീരയാ ഗിരാ 26.

വീരമണിരുവാച.

സേനാനീഃ പടഹസ്യാജ്ഞാം ദേഹി മേ ശോഭനേ പുരേ .

തച്ഛ്രുത്വാ മേ സുസന്നദ്ധാഃ ശത്രുഘ്നം പ്രതി യാംതു തേ 27.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ രാജ്ഞോ വീരമണേസ്തദാ .

കാരയാമാസ പടഹം മഹാരവനിനാദിതമ് 28.

ഗേഹേ ഗേഹേ ച രഥ്യായാം ശ്രൂയതേ പടഹധ്വനിഃ .

ശത്രുഘ്നം യാംതു യേ സർവേ വീരാ രാജപുരേ സ്ഥിതാഃ 29.

യേ വൈ രാജ്ഞഃ സമുല്ലംഘ്യ ശാസനം വീരമാനിനഃ .

പുത്രാ വാ ഭ്രാതരോ വാപി തേ വധ്യാഃ സ്യുർനൃപാജ്ഞയാ 30.

ശൃണ്വംതു വീരാഃ പുനരപ്യാഹ തേ പടഹേ രവമ് .

ശ്രുത്വാ വിധീയതാമാശു കർതവ്യം മാ വിലംബിതമ് 31.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി പടഹരവം സ്വകർണഗോചരം .

നരവരവീരവരാ യയുർനൃപോത്തമമ് .

കനകകവചഭൂഷിതസ്വദേഹാഃ .

സമരമഹോത്സവ ഹൃഷ്ടചിത്തകോശാഃ 32.

കേചിദ്യയുഃ ശിരസ്ത്രാണം ധൃത്വാ ശിരസി ശോഭനമ് .

കവചേന സുശോഭാഢ്യാഃ ശതകോടിസുശോഭിതാഃ 33.

രഥേന ഹയയുഗ്മേന മണികാംചനശോഭിനാ .

യയുസ്തേ രാജസംദേശാന്നൃവരാലയമുന്മദാഃ 34.

കേചിന്മതംഗജൈർമത്തൈഃ കേചിദ്വാജൈഃ സുശോഭനൈഃ .

യയുർനപഗൃഹം സർവേ രാജസംദേശകാരകാഃ 35.

വിവിക്തസ്വർണകവചശിരസ്ത്രാണസുശോഭിതഃ .

രുക്മാംഗദോഽപി ച നിജേ രഥേ തിഷ്ഠന്മനോജവേ 36.

ശുഭാംഗദോഽനുജസ്തസ്യ മഹാരത്നമയം ദധത് .

കവചം വപുഷി ശ്രേഷ്ഠം നിജം പ്രായാദ്രണോത്സവേ 37.

രാജഭ്രാതാ വീരസിംഹഃ സർവശസ്ത്രാസ്ത്രകോവിദഃ .

യയൗ നൃപാജ്ഞയാ തത്ര ശാസനം ഭൂമിപസ്യ ഹി 38.

ജാമേയസ്തസ്യ രാജ്ഞോഽപി ബലമിത്ര ഇതി സ്മൃതഃ .

സന്നദ്ധഃ കവചീ ഖഡ്ഗീ ജഗാമ നൃപമംദിരമ് 39.

സേനാനീ രിപുവാരോഽപി സേനാം താം ചതുരംഗിണീമ് .

സജ്ജാം വിധായ ഭൂപായ ന്യവേദയദഥോ മഹാൻ 40.

അഥ രാജാ വീരമണിഃ സർവശസ്ത്രാസ്ത്രപൂരിതമ് .

മണിസ്യൂഷ്ടോച്ചചക്രോച്ചമാരോഹത്സ്യംദനോത്തമമ് 41.

തതോ വീരാർണവേ ശംഖനിനാദശ്ച സമംതതഃ .

ശ്രൂയതേ കാതരാന്വീരാൻപ്രേരയന്നിവ സംഗരേ 42.

ഭേര്യഃ സമംതതോ ജഘ്നുഃ ശുഭവാദകവാദിതാഃ .

അനീകാന്യത്ര തസ്യാസൻസംഗ്രാമായ പ്രതസ്ഥുഷഃ 43.

സർവേ കൃതസ്വസ്ത്യയനാഃ സർവാഭരണഭൂഷിതാഃ .

സർവശസ്ത്രാസ്ത്രസംപൂർണാ യയുഃ സമരമണ്ഡലമ് 44.

ഭേരീശംഖനിനാദേന പൂരിതാശ്ച നഗാ ഗുഹാഃ .

ആകാരിതും ഗതഃ കിം നു തദ്രവഃ സ്വർഗസംസ്ഥിതാൻ 45.

തസ്മിൻകോലാഹലേ വൃത്തേ രാജാ വീരമണിർമഹാൻ .

രണോത്സാഹേന സംയുക്തോ യയൗ പ്രധനമംഡലമ് 46.

ആഗത്യ സംസ്ഥിതസ്താവദ്രഥപത്തിസമാകുലമ് .

സമുദ്ര ഇവ തത്സ്ഥാനാത്പ്ലാവിതും പുരുഷാനയാത് 47.

തദാഗതം ബലം ദൃഷ്ട്വാ രഥിഭിഃ ശസ്ത്രകോവിദൈഃ .

കോലാഹലീകൃതം സർവമുവാച സുമതിം നൃപഃ 48.

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

സമാഗതോ വീരമണിർമമ വാജിധരോ ബലീ .

യോദ്ധും മാം മഹതാ ഭൂയഃ സൈന്യേന ചതുരംഗിണാ 49.

കഥം യുദ്ധം പ്രകർതവ്യം കേ യോത്സ്യംതി ബലോത്കടാഃ .

താൻസർവാന്ദിശ മേ വീരാന്യഥാ സ്യാജ്ജയ ഈപ്സിതഃ 50.

സുമതിരുവാച.

സ്വാമിന്നസൗ മഹാരാജോ മഹാസൈന്യപരീവൃതഃ .

സമാഗതഃ സ യുദ്ധാർഥം ശിവഭക്തിസമന്വിതഃ 51.

സാംപ്രതം യുദ്ധ്യതാം വീരഃ പുഷ്കലഃ പരമാസ്ത്രവിത് .

അന്യേപി നീലരത്നാദ്യാ യോദ്ധാരോ യുദ്ധകോവിദാഃ 52.

ശിവേന സഹ യോദ്ധവ്യം രാജ്ഞാ വാ ഭവതാനഘ .

ദ്വംദ്വയുദ്ധേന ജേതവ്യോ മഹാബലപരാക്രമഃ 53.

അനേന വിധിനാ രാജഞ്ജയസ്തേഽത്ര ഭവിഷ്യതി .

പശ്ചാദ്യദ്രോചതേ സ്വാമിംസ്തത്കുരുഷ്വ മഹാമതേ 54.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ ശത്രുഘ്നഃ പരവീരഹാ .

സുഭടാനാദിദേശാഥ യുദ്ധായ കൃതനിശ്ചയഃ 55.

സർവൈഃ സസൈന്യൈര്യുദ്ധാർഥം രാജഭിഃ ശസ്ത്രകോവിദൈഃ .

യഥാ സ്യാന്മേ ജയഃ ക്ഷിപ്രം യതിതവ്യം തഥാ പുനഃ 56.

ജയാർഥം രാഘവസ്യൈവ ശ്രുത്വാ തേ രണകോവിദാഃ .

മഹോത്സാഹേന സംയുക്താ യയുര്യോദ്ധും തു സൈനികൈഃ 57.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ വീര-.

മണിനാ സഹ യുദ്ധനിശ്ചയോനാമ ചത്വാരിംശത്തമോഽധ്യായഃ 40 .
